

§ 72 Inriktningsbeslut om ändrat ägande i Norrtåg AB samt AB Transitio

Diarienummer: 20RS3024
Ärendansvarig: Roger Wetterstrand
Handläggare: Henric Fuchs

Ärendebeskrivning

Västernorrlands aktier i Norrtåg AB och AB Transitio ägs av Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län, där länets sju kommuner och regionen är medlemmar trots att regionen är finansiär (av all regional tågtrafik) samt borgenär och gäldenär i AB Transitio.

Ägandet, finansieringen och ansvaret skulle bli renare om Region Västernorrland ägde aktierna i de två bolagen direkt.

Bakgrund

Norrtåg ägs idag i fjärdedelar av de fyra nordligaste regionerna, Jämtland Härjedalen, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland. Endast i Jämtland Härjedalen ägs och finansieras bolaget direkt av regionen. I Norrbotten och Västernorrland ägs aktierna av ett kommunalförbund och i Västerbotten av ett länstrafikbolag. Om bolaget ägs direkt av respektive region blir ägandet och styrningen renare än vad den är idag.

AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll. Bolaget ägs av alla Sveriges län med undantag för Gotland. De 20 ägarna utgörs av 18 regioner och två kommunalförbund, Norrbotten och Västernorrland. Respektive län äger 5 procent av aktierna vardera.

De sju kommunerna är delägare av aktierna i Norrtåg AB trots att regionen är ensam finansiär

Med nuvarande organisering av kollektivtrafik i Västernorrland äger Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län en fjärdedel av aktierna i Norrtåg AB samt 5 procent av aktierna i AB Transitio.

Förvaltningens bedömning

Om ägandet av aktierna i Norrtåg AB flyttades från kommunalförbundet till regionen skulle ägarrollen och finansieringsansvaret bli tydligare och starkare, vilket i sin tur skulle gynna samtliga parter. Regionens jurister gör samtidigt bedömningen att förhållandet mellan bolaget och ägarna blir renare om aktierna ägs direkt av Region Västernorrland istället för som idag, genom kommunalförbundet.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Kommunerna har under längre tid framfört förslag och önskemål om att aktierna i Norrtåg AB bör flyttas från kommunalförbundet till regionen bland annat då kommunerna inte har någon egen tågkompetens, vilken är önskvärd om man ska äga aktier i ett tågbolag.

Även Norrtåg AB ger uttryck för att det skulle förenkla om det endast fanns fyra parter (de fyra nordligaste regionerna) som var både ägare och finansiärer.

Yrkande

Jonny Lundin (C) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Beredning

Nämnden för hållbar utveckling den 25 mars 2020, § 36

Finansutskottet den 1 april 2020, § 52

Regionstyrelsen den 14 april 2020, § 70

Beslut:

Regionfullmäktige beslutar på regionstyrelsens förslag

att uppdra till regionstyrelsen att inleda en process med att flytta ägandet av Västernorrlands aktier i Norrtåg AB (25 procent av totala aktiestocken i bolaget) från Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län till Region Västernorrland;

att uppdra till regionstyrelsen att inleda en process med att flytta ägandet av Västernorrlands aktier i AB Transitio (5 procent av totala aktiestocken i bolaget) från Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län till Region Västernorrland; samt

att uppdragen ska vara genomförda och återredovisade under 2020 för att träda ikraft senast 1 januari 2021.

Protokollsanteckning

Jonny Lundin (C) lämnar en protokollsanteckning med följande lydelse:

”Det är positivt att majoriteten nu aktualiserar Centerpartiets tidigare förslag gällande Region Västernorrlands förvärv av Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns ägande i Norrtåg AB och AB Transitio, för att tydliggöra ägarroll och finansieringsansvar. Vi ser därför fram emot ett skyndsamt bifall även till motionen i samma ärende, inlämnad till Regionfullmäktige i november 2019.”

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande